

Navigating Medi-Cal, IHSS & Elder Financial Abuse

Arabelle Malinis, Esq., Staff Attorney

September 7, 20, 21, 2023

www.canhr.org

Pag-timon sa Medi-Cal, IHSS at Pang-aabusong Pinansyal sa Nakatatanda

Arabelle Malinis, Esq., Kawaning Abugado

Setyembre 7, 20, 21, 2023

www.canhr.org

Today's Agenda

3

- ❑ **What is under the Medi-Cal Program**
 - ❑ Asset and Income Limits, Share of Cost
 - ❑ Spousal Impoverishment Program, Medi-Cal Recovery
- ❑ **Home and Community Based Services (HCBS)**
 - ❑ Types of Programs
 - ❑ IHSS
- ❑ **Elder Financial Abuse**
 - ❑ What is it?
 - ❑ Where to report & What to report and Other help

Listahan ng Pag-uusapan para sa Araw na Ito

4

- ❑ **Ano ang nasa ilalim ng Programang Medi-Cal**
 - ❑ Ari-arian at Mga Limitasyon sa Kita, Pakikibahagi sa Gastusin
 - ❑ Programa sa Kahirapan ng Asawa, Pagbawi sa Medi-Cal
- ❑ **Mga Serbisyon Base sa Tahanan at Komunidad (HCBS)**
 - ❑ Mga Tipo ng Programa
 - ❑ IHSS
- ❑ **Pang-aabusong Pinansyal sa Nakatatanda**
 - ❑ Ano ito?
 - ❑ Kanino iuulat at Ano ang iuulat at Iba Pang tulong

Common Medi-Cal Programs

Program	Eligibility	Income	Assets	Other Info
MAGI (Modified Adjusted Gross Income)	19-64 Cannot have Medicare	<ul style="list-style-type: none"> - Individual must have less than \$1677 in <u>countable income</u> - No Share of Cost - Cannot use deductions to reduce gross income 	No asset limit	<ul style="list-style-type: none"> - Common program for low income adults. - Asset limits challenge for people transitioning from MAGI to non-MAGI. - No transfer penalties.
Aged, Blind and Disabled Federal Poverty Level (ABD FPL)	65 or older, or blind, or disabled	<ul style="list-style-type: none"> - \$1,677 single, \$2,269 couple - Supplemental health insurance can lower countable income 	\$130,000 single, \$195,000 couple In non-exempt assets	<ul style="list-style-type: none"> - No transfer penalties. - Some couples may be eligible for additional income and asset protection
Medically Needy	65 or older, or blind, or disabled, over ABD FPL income	<ul style="list-style-type: none"> - Beneficiaries must pay monthly share of cost before Medi-Cal coverage begins 	\$130,000 single, \$195,000 couple In non-exempt assets	<ul style="list-style-type: none"> - No transfer penalties. - Some couples may be eligible for additional income and asset protection
Long Term Care	No age restrictions as long as applicant is in skilled nursing facility	<ul style="list-style-type: none"> - Beneficiaries pay almost all of their income as a share of cost, and keep a small Personal Needs Allowance 	\$130,000 single, \$195,000 couple In non-exempt assets	<ul style="list-style-type: none"> - 30 month lookback period on transfers of assets over asset limit - Some couples may be eligible for additional income and asset protection

Common Medi-Cal Programs

Program	Eligibility	Income	Assets	Other Info
MAGI (Modified Adjusted Gross Income)	19-64 Cannot have Medicare	<ul style="list-style-type: none"> - Individual must have less than \$1677 in <u>countable income</u> - No Share of Cost - Cannot use deductions to reduce gross income 	No asset limit	<ul style="list-style-type: none"> - Common program for low income adults. - Asset limits challenge for people transitioning from MAGI to non-MAGI. - No transfer penalties.
Aged, Blind and Disabled Federal Poverty Level (ABD FPL)	65 or older, or blind, or disabled	<ul style="list-style-type: none"> - \$1,677 single, \$2,269 couple - Supplemental health insurance can lower countable income 	\$130,000 single, \$195,000 couple In non-exempt assets	<ul style="list-style-type: none"> - No transfer penalties. - Some couples may be eligible for additional income and asset protection
Medically Needy	65 or older, or blind, or disabled, over ABD FPL income	<ul style="list-style-type: none"> - Beneficiaries must pay monthly share of cost before Medi-Cal coverage begins 	\$130,000 single, \$195,000 couple In non-exempt assets	<ul style="list-style-type: none"> - No transfer penalties. - Some couples may be eligible for additional income and asset protection
Long Term Care	No age restrictions as long as applicant is in skilled nursing facility	<ul style="list-style-type: none"> - Beneficiaries pay almost all of their income as a share of cost, and keep a small Personal Needs Allowance 	\$130,000 single, \$195,000 couple In non-exempt assets	<ul style="list-style-type: none"> - 30 month lookback period on transfers of assets over asset limit - Some couples may be eligible for additional income and asset protection

Aged, Blind & Disabled (Free Medi-Cal)

7

- ❑ 65 years old, or blind or disabled
- ❑ Asset limit in 2023**
 - ❑ \$130,000 for individual applying for Medi-Cal
 - ❑ \$195,000 for a couple* applying for Medi-Cal
- ❑ Income limits for Free Medi-Cal
 - ❑ \$1,677 for individual applying for Medi-Cal
 - ❑ \$2,269 for a couple* applying for Medi-Cal

*Couple applies to married couple or domestic partners

** No asset limit in 2024.

Matanda, Bulag at May Kapansanan (Libreng Medi-Cal)

8

- ❑ 65 na taon, o bulag o may kapansanan
- ❑ Limitasyon sa ari-arian sa 2023**
 - ❑ \$130,000 para sa indibidwal na nag-a-aplay para sa Medi-Cal
 - ❑ \$195,000 para sa magkatuwang* na nag-a-aplay para sa Medi-Cal
- ❑ Mga Limitasyon sa kita para sa Libreng Medi-Cal
 - ❑ \$1,677 para sa indibidwal na nag-a-aplay para sa Medi-Cal
 - ❑ \$2,269 para sa magkatuwang* na nag-a-aplay para sa Medi-Cal

*Magkatuwang ay tumutukoy sa magkatuwang na kasal o mga *domestic partner*

** Walang limitasyon sa ari-arian sa 2024.

Medi-Cal for Long Term Care

9

- ❑ No age limit as long as person is in a skilled nursing facility (nursing home).
- ❑ Asset limit in 2023
 - ❑ \$130,000 for individual applying for Medi-Cal
 - ❑ \$195,000 for a couple applying for Medi-Cal
- ❑ No Income Limit, BUT
 - ❑ Countable income - \$35 (Personal Needs Allowance) - I will go over the calculation.

Medi-Cal para sa Pangmatagalang Pangangalaga

10

- ❑ Walang limitasyon sa edad hangga't ang indibidwal ay nasa *skilled nursing facility (nursing home)*
- ❑ Limitasyon sa ari-arian sa 2023
 - ❑ \$130,000 para sa indibidwal na nag-a-aplay para sa Medi-Cal
 - ❑ \$195,000 para sa magkatuwang na nag-a-aplay para sa Medi-Cal
- ❑ Walang Limitasyon sa Kita, NGUNIT
 - ❑ Mabibilang na kita - \$35 (Sustento para sa Mga Personal na Pangangailangan) - Papasadahan ko ang kalkulasyon.

Does Medi-Cal count all assets?

11

- ❑ No. Some properties are not counted for Medi-Cal eligibility
- ❑ Medi-Cal defines property as exempt or non-exempt
- ❑ **Exempt** property is not counted in determining eligibility
- ❑ **Non-exempt** property is counted

Binibilang ba ng Medi-Cal ang lahat ng ari-arian?

12

- Hindi. Ang ilang mga ari-arian ay hindi binibilang para sa kwalipikasyon sa Medi-Cal
- Ang ari-arian ay pinapakahulugan ng Medi-Cal bilang *hindi saklaw* o *nasasaklaw*
- Ang ari-ariang *hindi saklaw* ay hindi binibilang sa pagpapasya ng pagiging kwalipikado
- Ang ari-ariang *nasasaklaw* ay binibilang

Exempt Assets (only 2023)

http://canhr.org/factsheets/medi-cal_fs/html/fs_medcal_limits.htm

13

- Primary Residence
- Other Real Property*
- Household Goods and Personal Effects
- Jewelry
- One Car
- IRAs/Work Pensions**
- Whole Life Insurance (face value \$1,500 or less)
- Term Life Insurance
- Burial Plot
- Prepaid Irrevocable Burial Plan
- \$1,500 Designated Burial Funds
- \$130,000 Cash Reserve
- CSRA: \$148,620***

*Real Property for Business/Self-Support - http://canhr.org/factsheets/medi-cal_fs/html/fs_medcal_real.htm

**Balance exempt if receiving periodic payments of interest and principal

***Community Spouse Resource Allowance (if spouse is at home and not on Medi-Cal)

Mga Ari-ariang Hindi Saklaw (sa 2023 lamang)

http://canhr.org/factsheets/medi-cal_fs/html/fs_medcal_limits.htm

14

- Primaryang Tinitirhan
- Iba Pang mga Pag-aaring Pamamahay/Lupain*
- Mga Gamit sa Bahay at mga Personal na Epekto
- Alahas
- Isang Kotse
- Mga IRA/Mga Pensyon sa Trabaho**
- *Whole Life Insurance* (na may *face value* na \$1,500 o mas mababa)
- *Term Life Insurance*
- Lupang Paglilibingan
- Nabayarang Plano sa Pagpapalibing na Hindi na Mababawi
- \$1,500 na Itinalaga bilang Pondo para sa Pagpapalibing
- \$130,000 Reserbang Salapi
- CSRA: \$148,620***

*Mga Pag-aaring Lupain para sa Negosyo/Pansariling Suporta - http://canhr.org/factsheets/medi-cal_fs/html/fs_medcal_real.htm

**Hindi nasasaklaw na balanse kung tumatanggap ng pana-panahong bayad ng interes at prinsipal

***Rekursong Sustento para sa Kinikilalang Asawa sa Komunidad (kung ang asawa ay nasa tahanan at hindi naka-Medi-Cal)

Free Medi-Cal or Share of Cost

15

- ❑ **There is an income limit for Medi-Cal.**
- ❑ **Income limit for 2023: \$1,677 (Individual), \$2,269 (Couple)**
- ❑ **Free Medi-Cal** if under the income limit.
- ❑ **Share of Cost** if over the income limit.
 - ❑ Think of it like a monthly “deductible” that you pay.
 - ❑ Medi-Cal will help people to figure out the share of cost based on their countable monthly income.
- ❑ If you are slightly over income, you can reduce it by buying supplemental insurance.

Libreng Medi-Cal o Pakikibahagi sa Gastusin

16

- ❑ **May limitasyon sa kita para sa Medi-Cal.**
- ❑ **Limitasyon sa kita para sa 2023: \$1,677 (Indibidwal), \$2,269 (Magkatuwang)**
- ❑ Libreng Medi-Cal kung mas mababa sa limitasyon sa kita.
- ❑ **May Pakibahagi sa Gastusin** kung mas mataas sa limitasyon sa kita.
 - ❑ Isipin itong tulad ng buwanang “maaaring ibawas” na inyong binabayaran.
 - ❑ Tutulungan ng Medi-Cal ang mga tao upang malaman ang ibabahagi sa gastusin batay sa kanilang mabibilang na buwanang kita.
- ❑ Kung ang iyong kita ay may kaunting sobra, maaari mo itong bawasan sa pamamagitan ng pagbili ng pandagdag na *insurance*.

Share of Cost: Community Based Medi-Cal

17

Seth is 65, single, lives at home and receives \$1,900/month in pension and Social Security benefits. He has \$50,000 in the bank, but his income is higher than the rate for free Medi-Cal (\$1,677).

\$1,900 = Gross unearned income

-20 = Automatic \$20 “any income deduction”

1,880 = Countable income used to determine share of cost*

-600 = State approved amount allowed for Seth’s living expenses

\$1,280 = Monthly share of cost (amount Seth needs to pay in out of pocket
medical expenses before receiving Medi-Cal coverage)

* Seth can purchase healthcare insurance (\$183) – dental, vision, etc. to bring his countable income down to \$1,697 (\$1,677 + \$20).

Pakikibahagi sa Gastusin: Medi-Cal na Base sa Komunidad

18

Si Seth ay 65 na taong gulang, walang asawa, nakatira sa tahanan at tumatanggap ng \$1,900/kada buwan mula sa pensyon at benepisyo sa *Social Security*. Mayroon siyang \$50,000 sa bangko, pero ang kanyang kita ay mas mataas sa halaga para sa libreng Medi-Cal (\$1,677).

\$1,900 = Kabuuang kita na hindi itinrabaho

-20 = Awtomatikong \$20 “bawas para sa anumang kinita”

1,880 = Mabibilang na kitang pinagbasehan para malaman ang ibabahagi sa gastusin*

-600 = Halagang aprubado ng estado para kay Seth para sa mga gastusin upang mabuhay

\$1,280 = Buwanang bahagi sa gastusin (halagang kailangan bayaran ni Seth mula sa kaniyang bulsa para sa gastusing medikal bago makatanggap ng Medi-Cal *coverage*)

* Maaaring bumili si Seth ng *healthcare insurance* (\$183) – *dental*, bisyon, atbp. upang babaan ang kaniyang mabibilang na kita sa \$1,697 (\$1,677 + \$20).

Share of Cost: Long Term Care Medi-Cal

19

Seth enters a skilled nursing facility. His income is still \$1,900/month.

\$1,900 = Gross unearned income

 -35 = Personal Needs Allowance

\$1,865 = Seth's SOC to be paid each month to the nursing home

- The remaining \$35 is Seth's Personal Needs Allowance.
- If receiving VA Aid & Attendance they can keep an additional \$90 giving them \$125 total (\$95+\$35).
- Increased to \$50 if eligible for SSI.

Pakikibahagi sa Gastusin: Pangmatagalang Pangangalagang Medi-Cal

20

Pumasok si Seth sa isang *skilled nursing facility*. \$1,900/kada buwan pa rin ang kaniyang kita.

\$1,900 = Kabuuang kita na hindi itinrabaho

 -35 = Sustento para sa Personal na mga Pangangailangan

\$1,865 = Ang Bahagi ng Gastusin ni Seth na ibabayad kada buwan sa *nursing home*

- Ang natitirang \$35 ay Sustento para sa mga Personal na mga Pangangailangan ni Seth
- Kung tumatanggap ng *VA Aid & Attendance*, maaari silang magtabi ng dagdag na \$90 na magbibigay sa kanila ng kabuuang \$125 (\$90+\$35).
- Tataas sa \$50 kung kwalipikado para sa SSI.

What if someone is married or has a registered domestic partner?

21

- ❑ When one person in the couple is applying for Medi-Cal and needs to go into a nursing home, or needs Home and Community Based Services the spouse at home can qualify for extra income and asset protections.
- ❑ These are called **Spousal Impoverishment Protections****.
- ❑ Under spousal impoverishment, the spouse who is not on Medi-Cal, called the “community spouse,” is allowed to keep extra income and assets, while Medi-Cal pays for the Medi-Cal spouse to receive skilled nursing services at home (HCBS) or in a facility.

** CANHR’s Fact Sheet on Spousal Impoverishment:

http://canhr.org/factsheets/medi-cal_fs/PDFs/FS_Spousal_Impoverishment_HCBS.pdf (You can contact CANHR if you are in this situation so we can help you figure out Spousal Impoverishment Protections.)

Paano kung ang indibidwal ay kasal o may rehistradong *domestic partner*?

22

- ❑ Kung ang isa sa magkatuwang ay nag-a-apply para sa Medi-Cal at kailangang pumasok sa isang *nursing home*, o kailangan ng Mga Serbisyong Base sa Tahanan at Komunidad, ang asawa na nasa tahanan ay maaaring maging kwalipikado para sa dagdag na kita at proteksyon ng mga ari-arian.
- ❑ Ito ay tinatawag na **Mga Proteksyon para sa Kahirapan ng Asawa****.
- ❑ Sa ilalim ng kahirapan ng asawa, ang asawang hindi naka-Medi-Cal, na tinatawag na “asawang kinikilala sa komunidad,” ay pinapayagang magtabi ng dagdag na kita at mga ari-arian, samantalang ang Medi-Cal ay nagbabayad para sa asawang naka-Medi-Cal upang makatanggap ng mga *skilled nursing services* sa tahanan (HCBS) o sa isang pasilidad.

** *Fact Sheet* ng CANHR tungkol sa Kahirapan ng Asawa:

http://canhr.org/factsheets/medi-cal_fs/PDFs/FS_Spousal_Impoverishment_HCBS.pdf (Maaari kayong makipag-ugnayan sa CANHR kung kayo ay nasa ganitong sitwasyon upang matulungan namin kayong alamin ang tungkol sa Mga Proteksyon para sa Kahirapan ng Asawa.)

No Asset Limit Starting January 2024

23

- ❑ Beginning 7/1/22, asset limit increased for all Medi-Cal applicants and beneficiaries.*
 - ❑ Individual - from \$2,000 to \$130,000
 - ❑ Couple – from \$3,000 to \$195,000
 - ❑ Additional dependent family members - \$65,000 each (up to 10)
- ❑ Income guidelines will stay the same.
- ❑ Only applies to Medi-Cal. SSI recipients still need to follow with SSI rules.

Walang Limitasyon sa Ari-arian Simula Enero 2024

24

- ❑ Simula 7/1/22, ang limitasyon sa ari-arian ay tumaas para sa lahat ng mga aplikante at benepisyaryo ng Medi-Cal.*
 - ❑ Indibidwal - mula \$2,000 tungong \$130,000
 - ❑ Magkatuwang – mula \$3,000 tungong \$195,000
 - ❑ Karagdagang dependiyenteng mga miyembro ng pamilya - \$65,000 bawat isa (hanggang 10)
- ❑ Ang mga alituntuinin sa kita ay mananatiling pareho.
- ❑ Nalalapat lamang sa Medi-Cal. Ang mga tumatanggap ng SSI ay kailangan pa ring sumunod sa mga patakaran ng SSI.

I'm over the asset limit now. What do I do?

25

Seth, 67 yo, is in a nursing home after he got into bad car accident in 2021. He is on Medi-Cal. In 2022, he received a settlement check of \$300,000 for his injuries.

Seth will not be disqualified for Medi-Cal because Medi-Cal should not ask current beneficiaries for any new asset information for the remaining part of 2023*. (See [MEDIL 23-19](#))

Lumampas na ako ngayon sa limitasyon ng ari-arian. Ano ang gagawin ko?

26

Si Seth, 67 taong gulang, ay nasa isang *nursing home* matapos maaksidente nang malubha sakay ng kanyang kotse noong 2021. Siya ay naka-Medi-Cal. Noong 2022, nakatanggap s'ya ng *settlement check* na \$300,000 para sa kanyang mga natamong pinsala.

Hindi madidiskwalipika si Seth para sa Medi-Cal dahil hindi dapat tinatanong ng Medi-Cal ang mga kasalukuyang benepisyaryo para sa anumang impormasyon tungkol sa bagong ari-arian para sa natitirang bahagi ng 2023*.(Tingnan ang [MEDIL 23-19](#))

Medi-Cal Application- Initial Steps

27

- ❑ Ways to Apply: online, by phone, or in person at your local county Medi-Cal office. <https://www.dhcs.ca.gov/services/medi-cal/Pages/ApplyforMedi-Cal.aspx>

- ❑ What if I need help with the Medi-Cal application?
 - ❑ You can get help from staff at the County Office, or
 - ❑ You can allow a friend or family member to help you. You must fill-out an appointment of authorization form. MC-382
https://www.dhcs.ca.gov/formsandpubs/forms/Forms/MCED/MC_Forms/MC382_0618.pdf

Aplikasyon para sa Medi-Cal - Mga Inisyal na Hakbang

28

- ❑ Mga Paraan ng Pag-aplay: *online*, sa pamamagitan ng telepono, o personal sa inyong lokal na opisina ng Medi-Cal sa lalawigan. <https://www.dhcs.ca.gov/services/medi-cal/Pages/ApplyforMedi-Cal.aspx>
- ❑ Paano kung kailangan ko ng tulong sa aplikasyon para sa Medi-Cal?
 - ❑ Maaaring makahingi ng tulong mula sa mga kawani sa Opisina ng Lalawigan, o
 - ❑ Maari ninyong payagan ang isang kaibigan o miyembro ng pamilya na tulungan kayo. Kinakailangang punan ang *form* para sa pagtatalaga ng awtorisasyon. MC-382
https://www.dhcs.ca.gov/formsandpubs/forms/Forms/MCED/MC_Forms/MC382_0618.pdf

Medi-Cal Application - Initial Steps

29

Question

What if someone has dementia or is comatose and does not have a spouse or conservator and cannot fill out the authorization form?

Tanong

Paano kung ang isang indibidwal ay may *dementia* o kaya'y *comatose* at walang asawa o konserbator at hindi kayang makapagpunan ng *form* para sa awtorisasyon?

Medi-Cal Application

31

Answer

The representative can fill-out the Medi-Cal application and sign his/her name on behalf of the Medi-Cal applicant. The representative then can contact the County Medi-Cal Office or include a note with the Medi-Cal application and explain that the person is incapacitated and the representative is willing to act for the incapacitated person. The county will then evaluate if the representative can serve as an “applicant/beneficiary representative” and will work directly with this person.

Aplikasyon para sa Medi-Cal

32

Sagot

Ang kinatawan ay maaaring magpunan ng aplikasyon para sa Medi-Cal at pumirma gamit ang kanyang pangalan sa ngalan ng aplikante ng Medi-Cal. Sa gayon, ang kinatawan ay maaari nang makipag-ugnayan sa Opisina ng Medi-Cal sa Lalawigan o maglakip ng sulat kasama ang aplikasyon para sa Medi-Cal at ipaliwanag na ang indibidwal ay walang kakayahan at ang kinatawan ay pumapayag na kumilos para sa indibidwal na walang kakayahan. Pagkatapos, ang lalawigan ay magsusuri kung ang kinatawan ay maaaring magsilbi bilang “kinatawan ng aplikante/benepisyaryo” at direktang makikipagtrabaho sa indibidwal na ito.

What is Medi-Cal Recovery?

33

The state may seek repayment from your estate after death for the cost of services that were paid for by Medi-Cal **only if** you used the following benefits:

- Nursing home care
- Intermediate care for developmentally disabled (ICF/DD)
- Home and Community Based Services, including Assisted Living Waiver, Multipurpose Senior Services Program, HCBA programs.
- Related hospital and prescription drug services provided while in a nursing home or through the programs listed above.

DHCS Estate Recovery:

https://www.dhcs.ca.gov/services/Pages/TPLRD_ER_cont.aspx

Ano ang Pagbawi sa Medi-Cal?

34

Ang estado ay maaaring humingi ng kabayaran mula sa iyong mga ari-arian makaraan ang pagkamatay para sa ginastos na mga serbisyo na binayaran ng Medi-Cal **ngunit** kung iyo lamang nagamit ang mga sumusunod na benepisyo:

- Pangangalaga sa *nursing home*
- Intermedyang pangangalaga para sa mga may kapansanan sa pag-unlad (ICF/DD)
- Mga Serbisyong Base sa Tahanan at Komunidad, kasama na ang *Assisted Living Waiver, Multipurpose Senior Services Program*, mga programang HCBA.
- Mga serbisyong kaugnay sa ospital at iniresetang gamot na ibinigay habang nasa isang *nursing home* o sa pamamagitan ng mga programang nakalista sa itaas.

DHCS Pagbawi sa mga Ari-arian: https://www.dhcs.ca.gov/services/Pages/TPLRD_ER_cont.aspx

Medi-Cal Recovery Exceptions, after 2017

35

- Recovery is limited to those who used specific services and were age 55 or older. Cal. Welfare & Institutions Code § 14009.5
- Only happens when there are assets subject to probate, meaning, there is no recovery if:
 - Nothing is left in the name of the person who received Medi-Cal.
 - Property won't go to probate, including living trusts, joint tenancies, pay on death accounts, life estates, mobile homes, and other manufactured homes.
 - It is a small estate with a value of \$184,500 or less in personal property, and a limit of \$55,425 in real property.
 - There is a surviving spouse or registered domestic partner, or surviving child under 21 yo, or surviving child who is blind and disabled under the meaning of 42 U.S.C. Sec. 1382c (Social Security Act).
- Refer to CANHR guide on Medi-Cal Recovery: http://canhr.org/medcal/medcal_recoveryinfo.htm

Mga Eksepsyon sa Pagbawi sa Medi-Cal, makaraan ang 2017

36

- Ang pagbawi ay limitado sa mga gumamit ng mga ispesipikong serbisyo at may edad na 55 o mas matanda. Cal. Batas para sa Kapakanan at Mga Institusyon § 14009.5
- Nangyayari lamang ito kung may mga ari-ariang nasasailalim sa *probate*, na nangangahulugang, walang mababawi kung:
 - Walang natira sa pangalan ng indibidwal na nakatanggap ng Medi-Cal.
 - Ang ari-arian ay hindi mapupunta sa *probate*, kasama na ang mga *living trust*, magkasanib na pangungupahan, mga *account* na babayaran sa pagkamatay, mga *life estate*, mga *mobile home*, at iba pang mga *manufactured home*.
 - Ito ay maliit na ari-arian na may halagang \$184,500 o mas mababa para sa personal na ari-arian, at limitadong halagang \$55,425 na pag-aaring lupain/pamamahay.
 - Mayroong nabubuhay na asawa o rehistradong *domestic partner*, o nabubuhay na anak na mababa ang edad sa 21 taong gulang, o nabubuhay na anak na bulag o may kapansanan sa ilalim ng pakahulugan ng 42 U.S.C. Sec. 1382c (Batas sa Seguridad Panlipunan)
- Sumangguni sa gabay ng CANHR sa Pagbawi ng Medi-Cal: http://canhr.org/medcal/medcal_recoveryinfo.htm

Example of Medi-Cal Recovery

37

Harold, 89 yo and has dementia, lives in a skilled nursing facility. He has Medi-Cal. Before Harold moved to the facility, he lived with his wife Wanda at home that they owned together. Wanda remains at home. Harold and Wanda placed their home in the living trust. Harold dies June 2022.

Question: Will the house be subject to Medi-Cal Recovery?

Halimbawa ng Pagbawi sa Medi-Cal

38

Si Harold, 89 taong gulang at may *dementia*, ay nakatira sa isang *skilled nursing facility*. Mayroon siyang Medi-Cal. Bago lumipat si Harold sa pasilidad, nakatira siya kasama ang kanyang may-bahay na si Wanda sa tahanan na pareho nilang pag-aari. Si Wanda ay nanatili sa tahanan. Inilagay nila Harold at Wanda ang kanilang tahanan sa kanilang *living trust*. Namatay si Harold noong June 2022.

Tanong: Ang bahay ba ay mapapasailalim sa Pagbawi sa Medi-Cal?

Example of Medi-Cal Recovery

39

Answer: NO. Because the house is in Harold and Wanda's living trust and will not be subject to probate*. If the house was not in a living trust and Harold was not married at the time of his death, the house would be subject to probate. Department of Health Care Services may place a lien on the house, unless Harold's heirs can qualify for exceptions under W&I §14009.5.

(*Probate is a court process that deals with a deceased person's assets after the deceased's death).

Halimbawa ng Pagbawi sa Medi-Cal

40

Sagot: HINDI. Dahil ang bahay ay nasa *living trust* Nina Harold at Wanda at hindi mapapasailalim sa *probate**. Kung ang bahay ay wala sa *living trust* at si Harold ay hindi kasal sa panahon ng kanyang pagkamatay, ang bahay ay mapapasailalim sa *probate*. Ang Kagawaran ng Mga Serbisyo sa Pangkalusugang Pangangalaga ay maaaring maglagay ng *lien* sa bahay, maliban kung ang mga tagapagmana ni Harold ay maaaring maging kwalipikado para sa mga eksepsyon sa ilalim ng W&I §14009.5.

(*Ang *probate* ay isang proseso ng hukuman na tumatalakay sa mga ari-arian ng isang taong namatay makaraan ang pagkamatay nito).

Home & Community Based Services

41

- ❑ Programs offering an alternative to nursing homes.
- ❑ Offer a package of services and supports to Medi-Cal beneficiaries who would otherwise require care in a nursing home, but who prefer to remain in the community.
- ❑ Some of the benefits include: caregiving (“personal care services”), assistance with chores and meal preparation, protective supervision, in-home nursing care, case management, and home modifications.
- ❑ Varies from county to county, and the services offered through each program vary as well.
- ❑ **IHSS is one of many Home & Community Based Services covered by Medi-Cal.**

Mga Serbisyong Base sa Tahanan at Komunidad

42

- ❑ Mga programang nag-aalok ng alternatibo sa mga *nursing home*.
- ❑ Nag-aalok ng bungkos ng mga serbisyo at suporta sa mga benepisyaryo ng Medi-Cal na kung hindi man ay mangangailangan ng pangangalaga sa isang *nursing home*, ngunit mas gustong manatili sa komunidad.
- ❑ Ang ilan sa mga benepisyong ito ay kasama na ang: pag-aalaga (“personal na serbisyong pangangalaga”), pag-alalay sa mga gawaing-bahay at paghahanda ng pagkain, protektibang pangangasiwa, pangangalagang nasa loob ng tahanan, pamamahala ng kaso, at mga pagbabago sa tahanan.
- ❑ Nag-iiba-iba sa bawat lalawigan, at ang mga serbisyong inaalok sa pamamagitan ng bawat programa ay nag-iiba-iba rin.
- ❑ **Ang IHSS ay isa sa maraming Mga Serbisyong Base sa Tahanan at Komunidad na nasasaklaw ng Medi-Cal.**

IHSS Overview

43

- ❑ Operates statewide, no waiting list.
- ❑ Must be enrolled in Medi-Cal.
- ❑ No age restrictions and based on assessed need.
- ❑ To learn more about preparing for the assessment interview, read DRC's Self-Assessment Guide: <https://www.disabilityrightsca.org/publications/ihss-self-assessment-and-fair-hearing-guide>

Pangkalahatang-ideya ng IHSS

44

- ❑ Nag-o-opereyt sa buong estado, walang listahan sa paghihintay.
- ❑ Dapat ay naka-*enroll* sa Medi-Cal.
- ❑ Walang paghihigpit sa edad at base sa tinasang pangangailangan.
- ❑ Upang magkaroon ng mas marami pang kaalaman tungkol sa paghahanda para sa pagtatasang pakikipanayam, basahin ang Gabay ng DRC sa Pagtatasa sa Sarili:
<https://www.disabilityrightsca.org/publications/ihss-self-assessment-and-fair-hearing-guide>

IHSS Overview, cont'd

45

- ❑ **IHSS Hours:** Offers up to 283 hours
- ❑ **Program Services:**
 - ❑ Personal Care, Domestic Service
 - ❑ Protective Supervision, Paramedical Service*
- ❑ **To apply contact local county IHSS office:**
<https://www.cdss.ca.gov/inforesources/county-ihss-offices>
- ❑ **CANHR fact sheet on IHSS:**
<http://canhr.org/factsheets/misc fs/html/fs ihss.htm>

*Administering medication or giving injections, Blood/urine testing, Wound care, Catheter care and ostomy irrigation, Any treatments requiring sterile procedures, Tube feeding Suctioning

Pangkalahatang-ideya ng IHSS, pagpapatuloy

46

- ❑ **Mga Oras ng IHSS:** Nag-aalok ng hanggang 283 na oras
- ❑ **Mga Serbisyong Programa:**
 - ❑ Personal na Pangangalaga, Serbisyong Pambahay
 - ❑ Protektibang Pangangasiwa, Serbisyong Paramedikal*
- ❑ **Para mag-aplay, makipag-ugnayan sa opisina ng IHSS sa lokal na lalawigan:** <https://www.cdss.ca.gov/inforesources/county-ihss-offices>
- ❑ **Fact sheet ng CANHR tungkol sa IHSS:**
<http://canhr.org/factsheets/misc fs/html/fs ihss.htm>

*Pangangasiwa sa medikasyon o pagbibigay ng mga *injection*, pagte-test ng dugo/ihi, pangangalaga sa sugat, *catheter care* at *ostomy irrigation*, anumang panggagamot na nangangailangan ng isterilisdong pamamaraan, pagpapakain/pag-suction sa pamamagitan ng tubo

What is Financial Elder Abuse?

Financial abuse is when someone takes or misuses another person's money or property for the benefit of someone other than that person. For example, neighbors, caregivers, professionals, and even family or friends may take money without permission, fail to repay money they owe, charge too much for services, or not do what they were paid to do.

Ano ang Pang-aabusong Pinansyal sa Nakatatanda?

Ang pang-aabusong pinansyal ay kung ang isang indibiduwal ay kumukuha ng o ginagamit sa maling paraan ang pera o ari-arian ng isa pang indibidwal para sa benepisyo ng ibang tao maliban sa indibidwal na iyon. Halimbawa, mga kapitbahay, mga tagapangalaga, mga propesyunal, at maging kahit ang pamilya o mga kaibigan ay maaaring kumuha ng pera nang walang pahintulot, hindi makapagbayad ng perang kanilang inutang, maningil nang sobra para sa kanilang mga serbisyo, o hindi gawin ang mga bagay na binayaran sila para gawin.

Financial Elder Abuse

49

- ❑ Financial Elder Abuse unlawful and illegal
 - ❑ [Cal Wel & Inst Code § 15610.30 & § 15610.23](#)
 - ❑ [Cal Penal Code § 368\(d\), \(e\), \(g\), & \(h\)](#)

- ❑ Where Should I Report?
 - ❑ Adult Protective Services (APS) - [Local County Office](#).
 - ❑ APS involvement may sometimes make things difficult or challenging especially with family members are involved.
 - ❑ Call 911 and file a police report if there is an immediate risk.
 - ❑ Report to your County District Attorney

Pang-aabusong Pinansyal sa Nakatatanda

50

- ❑ Ang Pang-aabusong Pinansyal sa Nakatatanda ay labag sa batas at ilegal
 - ❑ [Cal Batas para sa Kapakanan at Mga Institusyon § 15610.30 & § 15610.23](#)
 - ❑ [Cal Batas na Nagtatakda ng Mga Parusa § 368\(d\), \(e\), \(g\), & \(h\)](#)
- ❑ Kanino Ko Dapat Iulat?
 - ❑ Mga Serbisyong Nagpoprotekta sa mga Taong Nasa Hustong Gulang (APS) - [Opisina ng Lokal na Lalawigan](#).
 - ❑ Ang paglahok ng APS ay minsan maaaring makapagpahirap sa mga bagay-bagay o maging hamon lalo kung ang mga miyembro ng pamilya ang sangkot.
 - ❑ Tawagan ang 911 at maghain ng ulat sa pulisya kung mayroong kagyat na panganib.
 - ❑ Mag-ulat sa Abugado ng iyong Panlalawigang Distrito.

Financial Elder Abuse - Resources

51

- ❑ Contact Long-term care Ombudsman.
 - ❑ LTC Ombudsman help people living in nursing homes, assisted living communities, and similar adult care communities. [Find your ombudsman.](#)
- ❑ Call Adult Protective Service (APS)
- ❑ Seek help from you loved-one's social worker, elder patient advocate, or someone in a similar role.
- ❑ Seek help from the Family Council - this is a group of family members, friends or representatives of residents in long term care facilities.
- ❑ If the financial abuse involved a financial account, contact their bank, credit union, credit card company, etc. as soon as possible. If financial abuse also includes identify theft, report to the [Federal Trade Commission.](#)

Pang-aabusong Pinansyal sa Nakatatanda - Mga Rekurso

52

- ❑ Makipag-ugnayan sa Ombudsman para sa Pangmatagalang Pangangalaga
 - ❑ Ang LTC Ombudsman ay tumutulong sa mga taong nakatira sa mga *nursing home*, mga komunidad na may *assisted living*, at mga kaparehong komunidad na nangangalaga sa mga taong nasa hustong gulang. [Hanapin ang inyong ombudsman.](#)
- ❑ Tawagan ang Serbisyong Nagpoprotekta sa mga Taong Nasa Hustong Gulang (APS)
- ❑ Humingi ng tulong mula sa manggagawang panlipunan ng inyong mahal sa buhay, tagapamagitan para sa nakatatandang pasyente, o kung sino mang may kaparehong papel na ginagampanan.
- ❑ Humingi ng tulong mula sa Konseho ng Pamilya - ito ay grupo ng mga miyembro ng pamilya, mga kaibigan o mga kinatawan ng mga residente na nasa mga pasilidad ng pangmatagalang pangangalaga.
- ❑ Kung ang pang-aabusong pinansyal ay may sangkot na pinansyal na *account*, makipag-ugnayan sa kanilang bangko, *credit union*, kumpanya ng *credit card*, atbp. sa lalong madaling panahon. Kung ang pang-aabusong pinansyal ay may kasama ring pagnanakaw ng identidad, iulat sa [Federal Trade Commission.](#)

Common Types of Financial Elder Abuse

53

- ❑ **Theft:** Theft by trusted individuals or unknown thieves. They use an elder's checks, bank account information, or credit cards to obtain money without permission. Other items like money, medications, and personal items may be stolen, too.
- ❑ **Scams:** Scams that take advantage of an elder's diminished hearing and increased confusion. E.g. grandparent scams, internet scams, telemarketing scams, service frauds.
- ❑ **Financial Scams:** Financial advisors or other trusted advisors may use their position of trust to convince elders to buy into expensive annuity scams.
- ❑ **Power of Attorney Abuse:** This happens when a trusted individuals who are the elder's caregivers use the Durable Power of Attorney for Financial Management to take an elder's money from the elder's bank accounts. The elder may or may not have capacity, or unaware of what is going on.

Mga Karaniwang Tipo ng Pang-aabusong Pinansyal sa Nakatatanda

54

- ❑ **Pagnanakaw:** Pagnanakaw na ginagawa ng mga pinagkakatiwalaang indibidwal o mga hindi kilalang magnanakaw. Ginagamit nila ang mga tseke ng nakatatanda, impormasyon ng *bank account*, o mga *credit card* para makakuha ng pera nang walang pahintulot. Ang iba pang mga bagay tulad ng pera, mga gamot, at iba pang mga personal na bagay ay maaari ring manakaw.
- ❑ **Panloloko:** Mga panloloko na nananamantala sa nababawasang pandinig o tumataas na antas ng pagkalito ng nakatatanda. Hal. Mga panloloko sa mga lolo/lola, mga panloloko sa *internet*, mga panloloko sa *telemarketing*, mga nakapanlilinlang na serbisyo
- ❑ **Pinansyal na Panloloko:** Ang mga pinansyal na tagapayo o iba pang mga pinagkakatiwalaang tagapayo ay maaaring gamitin ang kanilang posisyong pinagkakatiwalaan upang makumbinsi ang mga nakatatanda na bumili ng mamahaling mga *annuity scam*.
- ❑ **Pang-aabuso sa Kapangyarihan ng Abugado:** Nangyayari ito kung ang pinagkakatiwalaang indibidwal na siyang tagapangalaga ng nakatatanda ay ginagamit ang Matibay na Kapangyarihan ng Abugado para sa Pamamahalang Pinansyal upang makuha ang pera ng nakatatanda mula sa mga *bank account* ng nakatatanda. Ang nakatatanda ay maaaring may kakayahan o walang kakayahan, o kaya'y hindi alam kung ano ang nangyayari.

Example of Financial Elder Abuse

Wanda is an elderly, retired person who lives alone with no immediate family. One day she fell from a flight of stairs and was hospitalized. She knew she would be away from home for weeks and was worried about paying her bills. Her niece from out of state arrived at the hospital with flowers and an offer to help.

The next day the niece showed up with a [power of attorney](#), which her aunt signed. By the time the Wanda had returned home, her niece used the power of attorney to close bank accounts worth \$250,000, and transferred them to her own account. The niece started using the money from this account to pay her own bills. When Wanda confronted her niece, she assured her that she was keeping the money safe while she was at the hospital. The niece suggested that they can open a joint account together so her niece can help her.

Halimbawa ng Pang-aabusong Pinansyal sa Nakatatanda

Si Wanda ay isang nakatatanda, retiradong indibidwal na naninirahang mag-isa at walang malapit na pamilya. Isang araw ay nahulog siya mula sa makailang baitang ng hagdan at na-ospital. Alam niyang mawawalay siya sa kanyang tahanan nang ilang linggo at nababahala siya tungkol sa mga bayarin na kailangan bayaran. Ang kanyang pamangking babae mula sa labas ng estado ay dumating sa ospital na may dalang mga bulaklak at may alok nang pagtulong.

Kinabukasan, ang pamangkin ay sumulpot na may dalang [kapangyarihan ng abugado](#) na pinirmahan ng kanyang tita. Nang makauwi na si Wanda sa kanyang tahanan, ang pamangkin ay ginamit ang kapangyarihan ng abugado upang isara ang mga *bank account* na nagkakahalagang \$250,000, at inilipat ang mga ito sa kaniyang sariling *account*. Sinimulang gamitin ng pamangkin ang pera mula sa *account* na ito upang bayaran ang kanyang mga sariling bayarin. Nang kinompronta ni Wanda ang kanyang pamangkin, sinabi nitong sinisigurado nitong ligtas na nakatabi ang pera habang siya ay nasa ospital. Iminungkahi ng pamangkin na maaari silang magbukas ng *joint account* na magkasama upang matulungan siya ng kanyang pamangkin.

Elder Financial Abuse - What to do?

57

- ❑ What can Wanda do?
 - ❑ Call APS and report what the niece did*.
 - ❑ Execute the a revocation of the power of attorney.
 - ❑ Get the money back - call legal aid for help. Possibly sue the niece. (Note: Niece may no longer have the money.)

(*consider whether this is appropriate)

Pang-aabusong Pinansyal sa Nakatatanda - Ano ang gagawin?

58

- ❑ Ano ang maaaring gawin ni Wanda?
 - ❑ Tawagan ang APS at iulat ang ginawa ng pamangkin*.
 - ❑ Magsagawa ng pagpapawalang-bisa sa kapangyarihan ng abugado.
 - ❑ Kunin ang pera pabalik - tumawag ng ligal na *aid* upang makatulong. Posibleng kasuhan ang pamangkin. (Tandaan: Maaaring hindi na hawak ng pamangkin ang pera.)

(*isaalang-alang kung ito ay nararapat)

- ❑ Should Wanda agree to open a joint bank account with niece?
- ❑ No. The niece or her creditors can access account and can take money from it. The money in the account will go to the niece after Wanda's death.

- ❑ Dapat bang pumayag si Wanda na magbukas ng *joint bank account* kasama ang pamangkin?
- ❑ Hindi. Ang pamangkin o ang kanyang mga pinagkakautangan ay maaaring ma-akses ang *account* at maaaring makakuha ng pera mula rito. Ang pera sa *account* ay mapupunta sa pamangkin pagkaraang mamatay ni Wanda.

Thank you for listening!

61

QUESTIONS?

- CANHR website - *www.canhr.org***
- Call CANHR: 800.474.1116**
- Email: *arabelle@canhr.org***

Salamat sa pakikinig!

62

MGA TANONG?

- ❑ CANHR website - *www.canhr.org*
- ❑ Tawagan ang CANHR: 800.474.1116
- ❑ Email: arabelle@canhr.org

Hiring, Compensation and Record Keeping

Robert Nuddleman
Nuddleman Law Firm, P.C

Pagtanggap ng Empleyado, Kumpensasyon at Pag-iingat ng Rekord

Robert Nuddleman
Nuddleman Law Firm, P.C

Who is doing what?

Job duties matter

- Household Worker – Works in or around the household
- Personal Attendant – Dress, Feed, Supervise (including Assisting with ADL)
- Companion – Protection and Fellowship (very limited “Care”/Assisting with ADL)

Sino ang gumagampan ng alin?

Mahalaga ang mga Tungkulin sa Trabaho

- Manggagawa sa Kabahayan — Nagtatrabaho sa loob o sa paligid ng kabahayan
- Personal na Taga-asikaso — Nagdadamit, Nagpapakain, Namamahala (kasama na ang pag-alalay sa ADL)
- Kasama — Proteksyon at Pakikisama (napakalimitadong “Pag-aalaga”/Umaalalay sa ADL)

Where is the Work Performed?

Where the work is performed can change which Wage Order applies, which changes which overtime laws apply

- Household Owner
- Facility that provides room and board
- Caregiver's Home
- Different Cities/Counties = Different Rules

Saan Ginagampanan ang Trabaho?

Kung saan ginagampanan ang trabaho ay maaaring makapagbago sa kung aling Direktiba sa Sahod ang naaayon, na binabago kung aling batas sa obertaym/higit na oras ang naaayon

- May-ari ng Kabahayan
- Pasilidad na nagbibigay ng kuwarto at pagtutuluyan
- Tahanan ng Tagapag-alaga
- Iba't ibang Siyudad/Lalawigan = Iba't ibang m

The Right Way to Pay

- Hourly Rate
 - No daily, weekly, monthly or shift-rates
- Different rates for different work
- Regular Hours versus overtime Hours (and sometimes double time hours)
- Deductions for room and board?

Room occupied alone	\$70.53/week
Room shared	\$58.22/week
Apartment — two thirds (2/3) of the ordinary rental value, and in no event more than:	\$847.12/month

Ang Tamang Paraan ng Pagbabayad

- Per Ora/Bawat Oras na Bayad
 - Walang arawan, lingguhan, buwanan o kada-*shift* na bayaran
- Iba't ibang halaga para sa iba't ibang gawain
- Regular na Oras kumpara sa Obertaym na Oras (at minsan ay *double time* na oras)
- Mga binabawas para sa kuwarto at pinagtutuluyan?

Kuwartong inookupahan nang mag-isa	\$70.53/kada linggo
Kuwartong may kahati	\$58.22/kada linggo
<i>Apartment</i> — dalawang-katlo (2/3) ng ordinaryong halaga ng pag-renta, at hindi sa anumang pagkakataon na mas tataas pa:	\$847.12/kada buwan

Sleep Time and Personal Time

- Hours worked
 - Suffered or permitted
 - Under the employer's Control
- Time is compensable unless employee is free to leave and engage in personal activities without interruption

Oras ng Pagtulog at Personal na Oras

- Mga Oras na itinrabaho
 - Pinaghirapan o Pinahintulutan
 - Sa ilalim ng kontrol ng *employer*
- Ang oras ay binabayaran maliban kung ang empleyado ay malaya nang umalis at gumampan ng mga personal na aktibidad nang hindi nagagambala

Records? What Records?

Maintain records for at least 4 years:

- Time Records
- Pay Records
- Expenses Incurred and Paid
- Personnel Records

Mga Rekord? Anong mga Rekord?

Magtabi ng mga rekord na hindi bababa sa apat na taon:

- Mga Rekord ng Oras
- Mga Rekord ng Bayad
- Mga Rekord ng mga Ginastos at Binayaran
- Mga Rekord ng mga Tauhan

What are the Terms?

If it's Not in Writing, It Don't Exist

More accurately, if it would help you and it's not in writing, it doesn't exist

- Name the Employer and your capacity
- Rate(s) of pay
- Duties
- Benefits
- At-Will

Ano ang mga Tuntunin?

Kung Wala sa Kasulatan, Hindi Ito Umiiral

Mas tumpak, kung makakatulong ito sa iyo at wala ito sa kasulatan,
hindi ito umiiral

- Pangalan ng *Employer* at ang iyong kapasidad
- Halaga/Mga Halaga ng Bayad
- Mga Tungkulin
- Mga Benepisyo
- *At-Will*

What is Elder Abuse?

Elder Abuse can be:

- Financial*
- **Physical**
- Emotional/Psychological
- Neglect

*Researchers say that **only 1 in 44** cases of Financial Elder Abuse get reported!
<http://canhr.org/abuse/index.html>

Ano ang Pang-aabuso sa Nakatatanda?

Ang Pang-aabuso sa Nakatatanda ay maaaring:

- Pinansyal*
- **Pisikal**
- Emosyonal/Sikolohikal
- Pagpapabaya

*Ayon sa mga mananaliksik, isa (1) lamang sa bawat apatnapu't apat (44) na Kaso ng Pinansyal na Pang-aabuso sa Nakatatanda ang naiuulat!

<http://canhr.org/abuse/index.html>

Why Is This Important?

Elder Abuse is widespread

People from all ethnic backgrounds, all income levels and all genders can be victims of elder abuse.

Elder Abuse is still a hidden problem

Researchers say that only 1 out of every 5 elder abuse cases is reported.

Bakit Ito Mahalaga?

Ang Pang-aabuso sa Nakatatanda ay laganap

Ang mga tao mula sa lahat ng etnisidad, lahat ng antas ng kinikita at lahat ng kasarian ay maaaring maging biktima ng pang-aabuso sa nakatatanda.

Ang Pang-aabuso sa Nakatatanda ay nananatiling problemang nakakubli

Ayon sa mga mananaliksik, isa lamang sa bawat limang kaso ng pang-aabuso sa matatanda ang naiuulat.

Who are Abusers?

Often an adult child, grandchild, relative or caregiver.

Abuser may:

- Be stressed out with responsibilities of caring for victim, but often financially dependent on victim
- Have a drug or alcohol problem or be mentally ill
- Blame the victim for the abuser's inability to have a successful or fulfilling life
- Have health issues of their own
- Have a history of abuse with the elder or another

Sino ang mga Nang-aabuso?

Madalas ang may-edad na anak, apo, kamag-anak o tagapag-alaga.

Ang nang-aabuso ay maaaring:

- Nakakaranas ng matinding istres dala ng mga responsibilidad sa pag-aalaga sa biktima, ngunit madalas ay naka-depende nang pinansyal sa biktima
- May problema sa droga o alkohol o kaya'y may sakit sa pag-iisip
- Sinisisi ang biktima sa kawalan ng kakayahan ng nang-aabuso na magkaroon ng matagumpay o ganap na buhay
- May sariling isyu rin sa kanilang kalusugan
- May kasaysayan/karanasan ng pang-aabuso ng nakatatanda o ng iba pa

Physical Abuse

Definition according to the CDC: The intentional use of physical force that results in acute or chronic illness, bodily injury, physical pain, functional impairment, distress, or death.

Pisikal na Pang-aabuso

Kahulugan ayon sa CDC: Ang sinasadyang paggamit ng pisikal na pwersa na nagreresulta sa matindi o malubhang karamdaman, pinsala sa katawan, pisikal na sakit, kawalang-kakayahang makakilos, pagkahapis, o kamatayan.

Physical Abuse

Examples:

- Hitting, beating, pushing, shoving, kicking, pinching, etc.
- Seriously trying to cause physical harm
- Using or attempting to use a weapon
- Unreasonably restraining
- Prolonged withholding of food and nourishment

Pisikal na Pang-aabuso

Mga Halimbawa:

- Panghahampas, pambubugbog, panunulak, pambabalya, paninipa, pangungurot, atbp.
- Seryosong pagtatangkang makapagdulot ng pisikal na pananakit
- Paggamit o pagtatangkang gumamit ng armas
- ‘Di-makatuwirang paghihigpit
- Pangmatagalang pagkakait ng pagkain at pangangandili

Physical Abuse

Possible Signs of Physical Abuse:

- Physical injuries that are not properly cared for
- Cuts, bruises, burns, discoloration of the skin
- Dehydration or malnutrition without an illness-related cause
- Depression, fear, anger, hysteria, withdrawal or unexplained weight loss
- Soiled clothing or bed

Pisikal na Pang-aabuso

Mga Posibleng Senyales ng Pisikal na Pang-aabuso:

- Pisikal na pinsala sa katawan na hindi maayos na naaasikaso
- Mga sugat, mga pasa, mga sunog at pag-iiba ng kulay ng balat
- Kakulangan ng tubig sa katawan o malnutrisyon na hindi kaugnay na dulot ng sakit
- Depresyon, pagkatakot, galit, pagwawala, pagkalas/paglayo o hindi maipaliwanag na pagbaba ng timbang
- Narumihang damit o kama

Physical Abuse

Tips for Avoiding Physical Abuse:

- Be cautious about whom you let move in with you
- Keep in contact with friends, neighbors and health care providers
- Invite friends to visit you at home on a regular basis, especially if a caregiver lives with you or is abusing you in your home.
- Ask for help when you need it

*Report if it happens

Pisikal na Pang-aabuso

Mga Tip Upang Maiwasan ang Pisikal na Pang-aabuso:

- Maging maingat sa kung sinumang papayagang tumira sa iyo
- Manatiling nakikipag-ugnayan sa mga kaibigan, kapitbahay at mga tagapagbigay ng pangangalagang pangkalusugan
- Regular na mag-imbita ng mga kaibigan na bumisita sa iyong tahanan, lalu kung ang iyong tagapag-alaga ay nakatira kasama mo o inaabuso ka sa iyong pamamahay
- Humingi ng tulong kung iyong kailangan

*Iulat kung mangyari ito

Legal Remedies for Elder Abuse

Purpose of Legal Remedies:

- To protect elders
- To remove abuser/abusive caregivers
- To recover damages from abusers
- To criminally prosecute and punish abusers

Mga Ligal na Lunas para sa Pang-aabuso sa Nakatatanda:

Layunin ng mga Ligal na Lunas:

- Upang maprotektahan ang mga nakatatanda
- Upang tanggalin ang nang-aabuso/mga abusadong tagapag-alaga
- Upang mabawi ang mga bayad-pinsala mula sa mga nang-abuso
- Upang litisin bilang kriminal at maparusahan ang mga nang-aabuso

Remedies: Physical & Emotional Abuse or Neglect

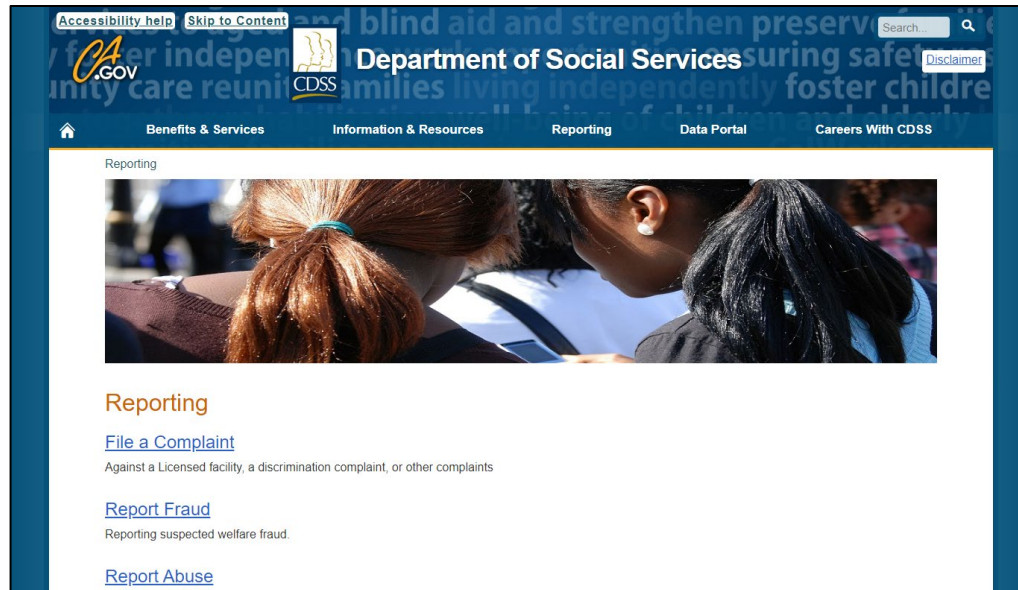
- **Civil Restraining Orders:**
 - **Order After Hearing Restraining Elder or Dependent Adult Abuse**
 - Protective order can be granted for up to five years
 - Orders automatically entered into the law enforcement system
- **Criminal Protective Orders:**
 - **Emergency Protective Orders** – requested by the police/ law enforcement on behalf of the elder. Last 5-7 days
 - **Criminal Protective Orders** – requested by the District Attorney on behalf of a senior who is a victim of a crime or witness to a crime
- **Criminal Prosecution, Victim-Witness Services**

Mga Lunas: Pisikal at Emosyonal na Pang-aabuso o Pagpapabaya

- Direktiba para sa Pananaway na Sibil (*Civil Restraining Orders*):
 - Direktiba Matapos ang Pagdinig na Sumasaway sa Pang-aabuso sa Nakakatanda o Nasa Hustong Gulang na Dependyente
 - Ang direktiba para sa proteksyon ay maaaring ipagkaloob sa loob ng hanggang limang taon
 - Ang mga direktiba ay awtomatikong ipinapasok sa sistema ng tagapagpatupad ng batas
- Direktibang Pamproteksyon Laban sa Krimen (*Criminal Protective Orders*):
 - Direktibang Pamproteksyon para sa Mga Hindi Inaasahang Pangyayari (*Emergency Protective Orders*) – hinihiling ng pulis/tagapagpatupad ng batas sa ngalan ng nakatatanda. Sa loob ng nakalipas na lima hanggang pitong araw.
 - Direktibang Pamproteksyon Laban sa Krimen (*Criminal Protective Orders*) – hinihiling ng Abugado ng Distrito sa ngalan ng nakatatanda na biktima ng isang krimen o saksi sa isang krimen
- Paglilitis sa Kasong Kriminal, Mga Serbisyo para sa Biktima-Saksi

If You Suspect Elder Abuse

- Adult Protective Services: <https://www.cdss.ca.gov/complaints>
Report is confidential. Trained social worker will investigate

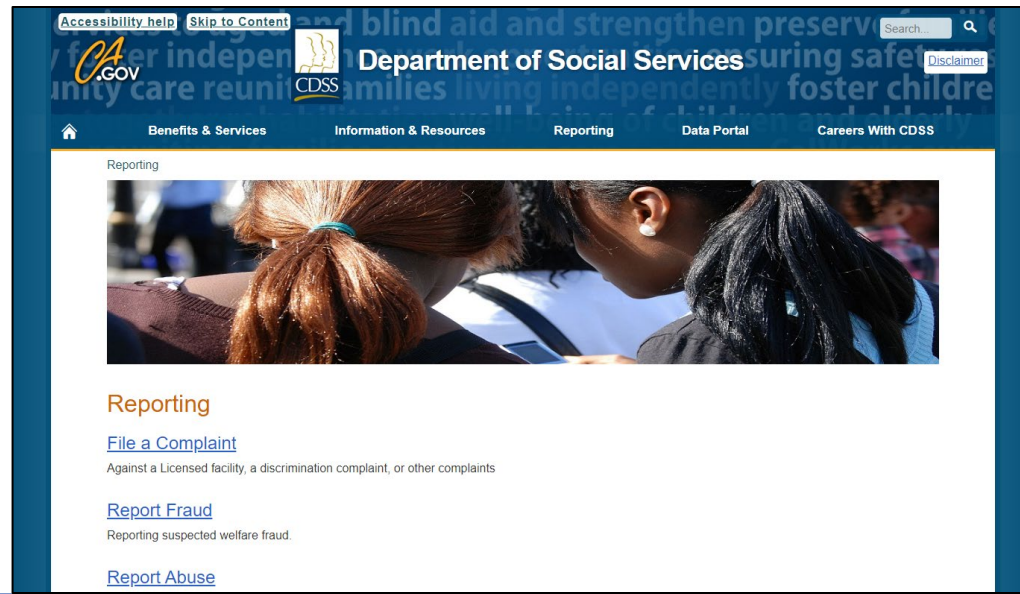

- Call your local District Attorney's Office
- Ombudsman for Long Term Care:
Investigates abuse or neglect in nursing homes and board and care facilities

Kung May Hinala Kang May Nagaganap na Pang-aabuso sa Nakatatanda:

- Mga Serbisyong Pamproteksyon para sa mga Nasa Hustong Gulang:
<https://www.cdss.ca.gov/complaints>

Ang ulat ay kumpidensyal. Isang sanay na manggagawang panlipunan ang mag-iimbestiga.

- Tawagan ang Distrito

- Ombudsman para sa Pangmatagalang Pangangalaga:

Nag-iimbestiga ng pang-aabuso o pagpapabaya sa mga *nursing home* at pinagtutuluyan at nangangalagang mga pasilidad

Recordkeeping and 360° Caregiving Rights Toolkit

The Women's Employment Rights Clinic (WERC)

Natalia Ramirez Lee

GOLDEN GATE
UNIVERSITY
SCHOOL OF LAW

Pag-iingat ng Rekord at
Kumpletong *Toolkit* para sa Mga
Karapatan sa Pag-aalaga

Klinika para sa Mga Karapatan ng Mga Kababaihan sa Trabaho

Natalia Ramirez Lee

GOLDEN GATE
UNIVERSITY

SCHOOL OF LAW

Personnel Records: Under Labor Code §1198 and §432

- maintain a copy of each employee's personnel records for a period of not less than four years after termination of employment
- make a current employee's personnel records available for inspection, and
- if requested by the employee or representative, provide a copies of records
- make a former employee's personnel records available for inspection, and if requested by the employee or representative, provide a copy at the location where the employer stores the records

Mga Rekord ng Tauhan: Sa Ilalim ng Batas Paggawa §1198 at §432

- magtabi ng kopya ng rekord ng tauhan ng bawat empleyado sa loob ng panahon na hindi bababa sa apat na taon makalipas ang pagtatapos ng pamamasukan
- marapating laging handang maipakita ang rekord ng tauhan ng mga kasalukuyang empleyado para sa inspeksyon, at
- kung hinihiling ng empleyado o kinatawan, magbigay ng kopya ng mga rekord
- marapating laging handang maipakita ang rekord ng tauhan ng mga dating empleyado para sa inspeksyon, at kung hinihiling ng empleyado o kinatawan, magbigay ng kopya sa lokasyon kung saan itinatabi ng *employer* ang mga rekord nito

Time and Pay records under Labor Code §226

- Time records showing when employee began and ended each work period,
- Record must include meal periods, split shift intervals and total daily hours worked.
- Total wages paid each payroll period
- Value of board, lodging, or other compensation
- Total hours worked in the pay period by employee and applicable rate of pay.
- Itemized wage statement for each pay period for employee.
- Accrual and usage of paid sick leave
- Any deductions to wages for meals, or lodging.

Rekord ng Oras at Suweldo sa ilalim ng Batas Paggawa §226

- Rekord ng oras na nagpapakita kung kailan nagsimula at nagtapos ang bawat panahon ng pagtatrabaho ng empleyado,
- Ang rekord ay dapat naglalaman ng mga oras ng pagkain, tagal sa pagitan ng mga pinaghating oras ng pagtatrabaho, at kabuuang oras na itinrabaho sa isang araw
- Kabuuang sahod na ibinayad sa bawat panahon ng pag-sweldo
- Halaga ng pinagtutuluyan, pinangungupahan, o iba pang kompensasyon
- Kabuuang oras na itinrabaho ng empleyado sa loob ng panahon na binayaran at angkop na halaga ng suweldo
- Naka-*itemize*/Tilad-tilad na ulat ng sahod sa bawat panahon na binayaran para sa empleyado
- Naipon at nagamit na *paid sick leave*/bayad na pagliban sa pagkakasakit
- Anumang ibinawas sa sahod para sa mga pagkain, o pinangungupahan.

Pay Stub Information (Cal. Lab. Code 226)

	4,389.00
TOTAL	4,389.00
	351.11
	3,971.11
er Deductions	Cu
Withholding	31
Withholding	1
nsurance	

- Pay Period
- Gross wages
- Itemized Deductions
- Net Wages
- Total Hours
- Applicable Hourly Rates
- Employer's Name and Address
- Employee Name and Address
- Sick/vacation leave acquired

Impormasyon sa Tseke ng Kabayaran (Batas Paggawa sa Cal. 226)

- Panahon na Binabayaran
- Kabuuang sahod
- Listahan ng mga Ibinawas
- Netong Sahod
- Kabuuang Oras
- Angkop na Halaga ng Sahod sa Bawat Oras
- Pangalan at Lugar ng *Employer*
- Pangalan at Tirahan ng Empleyado
- Tinamong Oras para sa Pagliban sa Pagkakasakit/Bakasyon (*Sick/Vacation Leave*)

TOTAL	4,389.10
	351.10
	3,971.10
er Deductions	Cu
Withholding	31
Withholding	1
Insurance	

SAMPLE – CAREGIVER TIMESHEET

Should fill out weekly with exact hours

Employee Name: _____

Week of	Time In	Time Out	Meal Period Time out	Meal Period Time In	Total Daily Hours
Sunday					
Monday					
Tuesday					
Wednesday					
Thursday					
Friday					
Saturday					
Total Hours					

Housekeeping Task	Weekly Total Amount of Time
Laundry	
Cooking	
Cleaning	
Gardening	
Other Housekeeping tasks	

I certify that the above record is true and correct.

_____ Date

_____ Employee Signature

*****To Be Completed By the Employer*****

Rate: \$	Total Hours Worked	Pay Owed
Regular		
Overtime (1.5x)		
Double Time (2x) (depends on applicable law)		
TOTAL PAY		
	Accrued this week	Used this week
Paid Time Off (vacation, holidays)		
Paid Sick Time		
Balance		

SAMPLE – CAREGIVER TIMESHEET

Should fill out weekly with exact hours

Employee Name: _____

Week of	Time In	Time Out	Meal Period Time out	Meal Period Time In	Total Daily Hours
Sunday					
Monday					
Tuesday					
Wednesday					
Thursday					
Friday					
Saturday					
Total Hours					

Housekeeping Task	Weekly Total Amount of Time
Laundry	
Cooking	
Cleaning	
Gardening	
Other Housekeeping tasks	

I certify that the above record is true and correct.

_____ Date

_____ Employee Signature

*****To Be Completed By the Employer*****

Rate: \$	Total Hours Worked	Pay Owed
Regular		
Overtime (1.5x)		
Double Time (2x) (depends on applicable law)		
TOTAL PAY		
	Accrued this week	Used this week
Paid Time Off (vacation, holidays)		
Paid Sick Time		
Balance		

Penalty to Employer

- The Labor Code provides penalties for an employer's failure to comply with Section 226. A failure by an employer to permit a current or former employee to inspect or copy records within 21 calendar days of the request entitles the current or former employee or the Labor Commissioner to recover a seven-hundred-fifty-dollar (\$750) penalty from the employer.
- Labor Code § 1198.5 requires that a copy of the records be made available within a "reasonable" amount of time, "but not later than 30 calendar days from the date the employer receives a written request." An employer's failure to comply within this timeframe entitles an employee to recover a seven hundred fifty-dollar (\$750) penalty from the employer

Parusa sa *Employer*

- Ang Batas Paggawa ay nagbibigay-parusa sa *employer* na hindi tumupad sa Seksyon 226. Ang hindi pagpayag ng *employer* sa kasalukuyan o dating empleyado na inspeksyunin o kopyahin ang mga rekord sa loob ng panahong dalawampu't isang (21) araw sa kalendaryo nang paghingi ay binibigyang-karapatan ang kasalukuyan o dating empleyado o ang Komisioner sa Paggawa na bawiin ang halagang pitong-daan-at-limampung-dolyar (\$750) na multa mula sa *employer*.
- Ang Batas Paggawa § 1198.5 ay nag-uutos na ang kopya ng mga rekord ay marapat na handang maipakita sa loob ng “makatuwirang” haba ng panahon, “ngunit hindi lalagpas sa tatlumpung (30) araw sa kalendaryo mula sa petsa na makatanggap ang *employer* ng nasusulat na kahilingan.” Ang hindi pagtupad ng *employer* sa loob ng takdang panahon ay nagbibigay-karapatan sa empleyado na mabawi ang pitong-daan-at-limampung-dolyar (\$750) na multa mula sa *employer*.

Kumpletong *Toolkit* para sa Mga Karapatan sa Pag-aalaga

- Idinisenyo upang maturuan ang mga pamilya at mga propesyunal na nangungupahan ng mga tagapag-alaga na magtrabaho sa mga pribadong tahanan.
- Maglayag sa kumplikadong sala-salabat na landas ng mga batas ng estado at pederal upang makapaglapat ng mga kondisyon sa pamamasukan, kabilang na ang oras, sahod at benepisyo.
- Ang *toolkit* ay maaari nang makita sa *website* ng WERC na nakasalin sa Tagalog, Chinese at Espanyol.

家務工作: 支薪

(在護工支薪服務案)

護工是照顧長者之主要部分
而護工之工作包括日常照顧和處理日常問題。

專業之照顧者

- ✓ 護工是專業人士，是經過培訓和認證的，他們會提供專業的照顧。
- ✓ 護工是受薪人士，他們的工作是受薪的，他們的工作是受薪的。
- ✓ 護工的工作是受薪的，他們的工作是受薪的。

護工支薪服務

護工支薪服務是為照顧長者之護工提供之服務，以確保他們獲得應得之工資。此服務是為護工提供之服務，以確保他們獲得應得之工資。

有關護工支薪服務之詳情，請向 WERC 查詢。

有關護工支薪服務之詳情，請向 WERC 查詢。

Trabaho sa Bahay:Sahod

Realizing Aging Better through Access to Home Management

Magkaroon ng Masagang Pang-alaga sa Bahay (Home Management)

Magkaroon ng masagang pang-alaga sa bahay sa pamamagitan ng pagkaroon ng mga serbisyo ng pang-alaga sa bahay.

Ang mga Serbisyo ng Pang-alaga sa Bahay

- ✓ Kung kailangan mo ng serbisyo ng pang-alaga sa bahay, magkaroon ka ng mga serbisyo ng pang-alaga sa bahay.
- ✓ Kung kailangan mo ng serbisyo ng pang-alaga sa bahay, magkaroon ka ng mga serbisyo ng pang-alaga sa bahay.
- ✓ Kung kailangan mo ng serbisyo ng pang-alaga sa bahay, magkaroon ka ng mga serbisyo ng pang-alaga sa bahay.

Ang mga Serbisyo ng Pang-alaga sa Bahay

Ang mga serbisyo ng pang-alaga sa bahay ay nagbibigay sa mga tagapag-alaga ng mga serbisyo ng pang-alaga sa bahay.

Ang mga Serbisyo ng Pang-alaga sa Bahay

Ang mga serbisyo ng pang-alaga sa bahay ay nagbibigay sa mga tagapag-alaga ng mga serbisyo ng pang-alaga sa bahay.

Trabajo Doméstico: Compensación

FRECUENTES PREGUNTAS ACERCA DE LA COMPENSACIÓN

Para Personas y Empleadores que Contratan Empleados a Tiempo Completo o a Medio Tiempo

¿Qué es el salario mínimo?

El salario mínimo es el monto mínimo que debe pagarse por hora de trabajo.

¿Qué es el salario mínimo?

El salario mínimo es el monto mínimo que debe pagarse por hora de trabajo.

360° Caregiving Rights Toolkit

Handouts

- Overtime Flowchart
- Pay FAQs
- Terminating a Caregiver
- Employer Obligations

Videos

- Am I an Employer?
- Hiring through a Homecare Agency
- Hiring Directly
- Domestic Work Pay
- Legal Obligations

Kumpletong *Toolkit* para sa Mga Karapatan sa Pag-aalaga

Mga Pinamimigay:

- *Flowchart* para sa Obertaym/Higit na Oras
- Mga Kadalasang Tanong tungkol sa Sahod
- Pagtanggap/Pag-sisante sa Tagapag-alaga
- Mga Obligasyon ng *Employer*

Mga Bidyo

- Ako Ba Ay Isang *Employer*?
- Pagtanggap ng Empleyado sa Pamamagitan ng Ahensya para sa Pag-aalaga sa Tahanan/*Homecare Agency*
- Pagtanggap nang Direkta sa Empleyado
- Sahod para sa Gawaing-Bahay/*Domestic Work*
- Mga Ligal na Obligasyon

360° Caregiving Rights Toolkit

Toolkit Available at:

<https://law.ggu.edu/academics/clinics/womens-employment/>

Kumpletong *Toolkit* para sa Mga Karapatan sa Pag-aalaga

Ang *Toolkit* ay Maaaring Makita sa:

<https://law.ggu.edu/academics/clinics/womens-employment/>

